

DARMO

KAŬZOJ KAJ KONDIĈOJ

I

KVAROPA NOBLA VERO

1. Tiu ĉi mondo estas plena de suferoj. Naskiĝo estas sufero. Maljuniĝo, malsaniĝo kaj morto estas suferoj. Renkonti homon, kiun oni malamas, estas sufero, apartiĝi de karulo estas sufero, barakti vane por ke oni satigu siajn bezonojn, estas sufero. Vere, vivo, kiu ne liberiĝas de deziro kaj pasio, estas ĉiam envolvita de afliktoj. Tio ĉi nomiĝas la Vero de Sufero.

La kaŭzo de homa sufero troviĝas sendube en la soifoj de la fizika korpo kaj en la iluzioj de vulgaraj pasioj. Se oni ĝisfunde esploras tiujn ĉi soifojn kaj pasiojn, li trovos ĝin enradikiĝintan en ardaĵoj denaskaj instinktoj. Tia deziro havante fortan volon por vivi en ĝia bazo, serĉas ĉiujn dezirindaĵojn, eĉ se ĝi estas okaze de morto. Tio ĉi nomiĝas la Vero de Kaŭzo de Sufero.

Se iu elradikigas ĉiun deziron, kiu estas fundamento de tiu ĉi arda pasio, kaj estas liberigita de ĉiuj alkroĉiĝoj, suferoj ankaŭ estingiĝos. Tio ĉi nomiĝas la Vero de Ĉesiĝo de Sufero.

Por eniri en tia stato, en kiu ĉiu deziro kaj ĉiu sufero estas neniigota, iu devas sekvi la Okeran Noblan Vojon.

La Okera Nobla Vojo estas: — Prava vidpunkto, Prava penso, Prava parolo, Prava agado, Prava

vivmaniero, Prava klopodo, Prava atento, kaj Prava koncentriĝo de menso. Ĉi tiu Okera Vojo nomiĝas la Vero de Nobla Vojo por detruo deziron.

Homoj devas ellerni severe ĉi tiun veron. Ĉar ĉi tiu mondo estas plena de suferoj, tiuj, kiuj volas liberiĝi de suferoj, devas detranĉi ardan pasion. Oni povas atingi la staton liberigitan de arda pasio kaj sufero nur per Iluminiĝo. Kaj Iluminiĝo estas akirata nur per disciplino de tiu ĉi Okera Nobla Vojo.

2. Kiu volas sekvi vojon al Iluminiĝo, ankaŭ devas scii ĉi tiun Kvaropan Noblan Veron. Se oni ne komprenas ĉi tion, li devas vagadi senfine kiel vojeraranto longan tempon. Kiu komprenas tiun ĉi Kvaropan Noblan Veron, nomiĝas homo kiu malfermis okulon al Iluminiĝo.

Tial, kiu volas sekvi instruon, devas klare kompreni signifon de Kvaropa Nobla Vero koncentrate sian menson. En ĉiuj epokoj ĉiu sanktulo, se li estus vera sanktulo, estis homo, kiu komprenis tiun ĉi Noblan Veron, kaj instruis tion.

Kiam homo klare komprenas tiun ĉi Kvaropan Noblan Veron, li estas unuafoje liberigita de deziro, ne disputas kun la mondo, nek mortigas, nek ŝtelas, nek faras adulton, nek trompas, nek riproĉas, nek flatas, nek envidias, nek indignas, nek forgesas ŝanĝemon de vivo kaj nek li estas sur malĝusta vojo.

3. Kiu sekvas Noblan Veron, similas al tiu, kiu eniras

Kaŭzoj kaj Kondiĉoj

en malluman ĉambbron levante lamplumon per sia mano. Tiam mallumo tuj foriras, kaj la ĉambro pleniĝas de lumo.

Se iu lernas la Kvaropan Noblan Veron kaj klare komprenas ĝin, li akiras lumon de saĝo kaj mallumo de nescio malaperas.

Budho kondukas popolon simple indikante Kvaropan Veron. Kiu komprenas ĝuste la instruon, akiras ĝustan Iluminiĝon per ĉi tiu Kvaropa Nobla Vero kaj povas gardi kaj subteni aliajn en tiu ĉi nekonstanta mondo. Kiam oni klare komprenas Kvaropan Noblan Veron, fonto de malsaĝo kaj bazo de ĉiu arda pasio elsekiĝas al li.

Per ĉi tiu Kvaropa Vero disĉiploj de Budho atingas ĉiujn verojn kaj havas saĝon kaj piecon kompreni ĉiujn sencojn, tiel ili povas libere prediki verojn al ĉiuj.

II KAŬZOJ KAJ KONDIĈOJ

1. Kiel por ĉiuj homaj suferoj troviĝas kaŭzoj kaj por atingi Iluminiĝom troviĝas vojo, tiel ĉiuj estaĵoj naskiĝas laŭ kaŭzoj-kondiĉoj, kaj ankaŭ malaperas laŭ kaŭzoj-kondiĉoj.

Pluvas, ventas, plantoj floras, folioj ruĝiĝas kaj falas: ĉio okazas de kaŭzoj kaj kondiĉoj, kaj malaperas kiam ili ŝanĝiĝas.

Homo naskiĝas de gepatroj ; lia korpo nutriĝas per manĝaĵoj kaj lia menso kreskiĝas per instruo kaj sperto.

Tial niaj korpo kaj menso estas interligitaj de kondiĉoj kaj ŝanĝiĝas, kiam tio ŝanĝiĝas.

Kiel maŝoj interligitaj reciproke faras reton, ĉiuj aĵoj estiĝas interligite inter si. Se iu pensas, unu maŝo estas maŝo per si mem, tio estas erara.

Maŝo de reto fariĝas maŝo, kiam ĝi koncernas aliajn maŝojn. Ĉiu maŝo de reto estas neforlasebla por fari aliajn maŝojn.

2. Floro malfermiĝas pro serioj de kondiĉoj al ekfloro. Kaj folioj defalas pro serioj de kondiĉoj al defalo. Floro ne floras per si mem, same estas pri folioj. Nenio okazas izolite kaj senŝanĝe.

Kaŭzoj kaj Kondiĉoj

Ĉio okazas de kondiĉoj kaj malaperas laŭ la sama regulo; tio estas eterna nevaria leĝo. Tial, ke ĉio ĉiam ŝanĝiĝas kaj ne restas senŝanĝe, estas vera leĝo nevaria sub la ĉielo, kaj nur ĉi tio estas eterne senŝanĝa.

III

RECIPROKA SUBTENO

1. Do, Kie estas origino de homaj malĝojo, lamento, sufero kaj agonio? Tio estas en ilia alkroĉiĝo.

Ili alkroĉiĝas al riĉeco, al honoro kaj avareco, al plezuro kaj ekscitiĝo kaj al egoo. Sufero kaj ĉagreno naskiĝas de ĉi tiuj alkroĉiĝoj.

Dekomence la mondo estas plenigita de sinsekvo de malfeliĉoj. Krom tio jen estas malĝojo kaj suferoj pro neeviteblaj faktoj de malsano, maljuniĝo kaj morto.

Sed se oni pripensas ĉiujn faktojn, li trovas, ke malĝojo kaj sufero aperas pro lia alkroĉiĝo. Se li estas liberigata de alkroĉiĝo, lia malĝojo malaperas.

Se li plie esploras ĝisfunde sian alkroĉiĝon, li trovas nescion kaj avarecon en sia menso.

Nescio devenas de fakto, ke homo ne scias veran rezonon pri ŝanĝiĝo de aferoj. Avareco devenas de malpura deziro por aĵoj, kiuj vere estas neakireblaj, sed por ĝi li senripoze kaj blinde serĉas.

Pro nescio kaj avareco popolo imagas distingon, malgraŭ ke dekomence distingo ne ekzistas. Origine ne ekzistas distingo de bono kaj malbono en homa agado. Sed pro nescio kaj avareco oni imagas distingon kaj juĝas bonon aŭ malbonon.

Kaŭzoj kaj Kondiĉoj

Ĉiu homo ĉiam havas malbonan ideon, ĉiam ne povas korekte vidi pro sia nescio kaj erare agadas katenite de sia egoo. Rezulte de tio naskiĝas korpo de iluzio.

Farante siajn agojn kiel la kampon por si mem, uzante distingfunkcion de la koro kiel semon, kovrante la koron kovritan de nescio, malsekigante ĝin per la pluvo de deziroj, irigaciante ĝin pere de akvo de memo, ili aldonas la koncepton de malbono kaj enkorpiĝas iluzion ĉirkaŭ si.

2. Tial post ĉio ĉi tiu mondo estas produktaĵo de homa koro kaj tial tio estas homa propra koro, kiu kaŭzas iluziojn de malĝojo, lamento, sufero kaj aflikto.

Tiu ĉi tuta mondo de iluzio estas nenio alia ol la ombro, kiun kaŭzas tiu ĉi koro. Kaj la mondo de Iluminiĝo ankaŭ aperas el tiu ĉi sama koro.

3. En tiu ĉi mondo estas jenaj tri eraraj vidpunktoj. Se oni alkroĉiĝas al ĉi tiuj vidpunktoj, ĉio en la mondo devas esti neata.

Unue iu diras, ke ĉiu homa sperto en la mondo estas bazita de sorto. Due iu diras, ke ĉio estas kreata de Dio kaj regata de Lia volo. Trie iu diras, ke ĉio okazas hazarde sen nenia kaŭzo kaj kondiĉo.

Se ĉio estas decidata de sorto, bona agado kaj ankaŭ malbona agado estas antaŭdestinata de sorto, feliĉo aŭ malfeliĉo ankaŭ estas destinata. Tiel ekzistas nenio, kiu ne

estas antaŭdestinata de sorto. Sekve ĉiu plano kaj klopodo por bonigo aŭ progresigo estos vana kaj humaneco en la mondo perdos esperon.

Pri la aliaj vidpunktoj estas same vere; se ĉio en la lasta rimedo estas en la mano de Dio aŭ blinda ŝanco, kiun esperon humaneco povas atendi? Estas ne mirinde, ke ĉi tiu homo perdos esperon kaj neglektas klopodon por agadi saĝe kaj eviti malbonon.

Efektive tiuj ĉi vidpunktoj estas eraraj: — ĉiuj aferoj aperas kaj malaperas laŭ la serio de kaŭzoj kaj kondiĉoj.

TEORIO DE MENSO-NUR KAJ REALA STATO DE AFEROJ

I

ŜANGÎĜEMO KAJ NE-EGOO

1. Niaj korpo kaj menso devenas de kaŭzoj kaj kondiĉoj. Sed tio ne sekvas ke ni havas ego-personecon. Nia korpo estas sumo de elementoj, tial tio estas ŝanĝiĝebla.

Se ni havas ego-personecon en ni, ni povas fari laŭvole, tio estu tiel aŭ tio ne estu tiel.

Reĝo povas fari laŭvole en sia reĝolando, kiel li povas puni punindulon aŭ laŭdi laŭdindulon. Tamen li malsaniĝas kontraŭvole, maljuniĝas spite de nevolo, tiel lia sorto kaj lia deziro preskaŭ ne koncernas reciproke.

Same kiel korpo en nia menso ni ne havas ego-personecon. Menso estas ankaŭ sumo de kaŭzoj kaj kondiĉoj kaj tio estas ĉiam ŝanĝiĝebla.

Se ekzistas ego-personeco en menso, ni povas fari laŭvole tio estu tiel aŭ alia ne estu tiel, tamen nia menso ofte evitas bonon kaj ĉasas malbonon. Nenio ŝajnas okazi ekzakte kiel ni deziras.

2. Se oni demandas ĉu nia korpo estas konstanta aŭ ĉiam ŝanĝiĝebla, ĉiu devas respondi, ke tio estas ne

konstanta.

Se oni demandas ĉu ŝanĝigebla estas sufero aŭ plezuro, ĉiu devas respondi, ke tio estas sufero.

Se ni kredas, ke tiel nepermanenta afero, tre ŝanĝigebla kaj plena de sufero, estas ego-personeco, tio estas serioza eraro.

Homa menso ankaŭ estas nekonstanta, kaj tio havas nenion nomatan ego-personeco.

Tial korpo kaj menso, el kiuj konsistas individua vivo kaj ekstera mondo, estas forlasitaj el la ideo de egoo aŭ mia posedo.

Tio, kio obstine persistas en egoo kaj mia posedo, estas simple menso malheligata de malpuraj deziroj kaj sensenca por saĝo,.

Korpo kaj ekstera mondo de tio devenas de kaŭzoj kaj kondiĉoj, do ili senĉese ŝanĝiĝas kaj ne haltas ŝanĝon.

Homa menso senfine ŝanĝanta estas kiel fluanta akvo de rivero, aŭ kiel brulanta flamo de lampo, tio ŝanĝiĝas, kaj kiel simio tio por ĉiam ĉirkaŭsaltas de loko al loko, kaj ne haltas eĉ momenton.

Saĝulo vidante kaj aŭdante tiel devas forĵeti alkroĉiĝon al korpo kaj menso, se li volas atingi Iluminiĝon.

3. Estas kvin aferoj, kiujn neniu povas plenumi en tiu ĉi mondo: unue ne maljuniĝi, kiam ni maljuniĝas; due ne

malsaniĝi, kiam ni malsaniĝas; trie ne mortiĝi, kiam ni mortas; kvare ne dissolviĝi, kiam ni devas dissolviĝi; kvine rifuzi estingiĝon, kiam ni devas estingiĝi.

Ordinara popolo en la mondo pli-malpli frue frontas al tiuj ĉi faktoj kaj plejmulte konsekvence suferas kaj lamentas, sed tiuj, kiuj aŭdis la instruon de Budho ne havas tian malsaĝan suferon komprenante, ke ĝi estas neevitebla.

Ekzistas kvar veroj en la mondo. Unue ĉiuj vivaĵoj naskiĝas de malklareco; due objektoj de deziroj estas nekonstantaj, sed estas suferplenaj kaj ŝanĝiĝemaj; trie ĉiuj estaĵoj ankaŭ estas nekonstantaj, suferplenaj kaj ŝanĝiĝemaj; kvare egoo kaj mia posedo ankaŭ tute ne ekzistas en la mondo.

Tiuj ĉi veroj, ke ĉio estas ne konstanta kaj ŝanĝiĝema kaj egoo ne estas, ne havas koncernon kun la fakto de apero aŭ neapero de Budho en la mondo. Tiuj ĉi veroj estas senŝanĝaj rezonoj. Budho sciis tion ĉi kaj predikas Darmon al ĉiu popolo.

II

KONSISTO DE MENSŬO

1. Iluzio kaj Iluminiĝo devenas de menso. Ĉiu ekzisto aŭ fenomeno ekaperas el funkcio de menso. Tio estas ĝuste kiel el maniko de ĵonglisto ekaperas diversaj aĵoj libere.

Aktiveco de menso havas ne limon, tio formas ĉirkaŭaĵojn de vivo kaj funkcias ankaŭ senfine. Malpura menso ĉirkaŭiĝas kun malpura menso. Pura menso ĉirkaŭiĝas kun pura menso, tial ŝanĝo de ĉirkaŭaĵoj estas senlima same kiel aktiveco de menso.

Ĝuste kiel pentraĵo estas desegnata de artisto, ĉirkaŭaĵoj estas kreata de aktivecoj de menso. Ĉirkaŭaĵoj kreataj de Budho estas puraj kaj liberaj de arda pasio, kontraŭe mondo kreata de homo estas malpurigata de arda pasio.

Menso desegnas diversan mondon kiel lerta artisto. En la mondo estas nenio ne kreata de funkcio de menso.

Budho ĝuste komprenas, ke ĉio devenas de menso. Tiamaniere tiuj, kiuj scias tion, povas vidi veran Budhon.

2. Sed tiu ĉi menso, kiu kreas ĉirkaŭaĵojn, neniam estas libera de timoj, lamentoj aŭ ĉagrenoj ne nur en pasinteco sed ankaŭ estanteco kaj estonteco, ĉar tio devenas de senscio kaj avareco.

Teorio de Menso-nur kaj Reala Stato de Aferoj

Tio estas de sencio kaj avareco, ke la mondo de iluzio komenciĝas, kaj ĉiu vasta komplekso de kaŭzoj kaj kondiĉoj ekzistas en menso kaj nenie alie.

Vivo kaj morto devenas de nur menso, kaj ekzistas en menso. Tial, kiam menso, kiu koncernas vivon kaj morton, forpasas, la mondo de vivo kaj morto forpasas kun menso.

Neiluminita kaj konfuzita vivo devenas de menso, kiu estas konfuzita de iluzia mondo. Kiam ni lernas kaj scias, ke iluzia mondo ne ekzistas ekstere de menso, pro tio, ke ni ĉesigas krei malpurajn ĉirkaŭaĵojn, ni atingos Iluminiĝon.

Tiamaniere tiu ĉi mondo de vivo kaj morto estas kreata de menso, estas submetata kaj regata de menso; menso estas mastro de ĉiu situacio. Mondo de sufero estas okazita de iluzia menso.

3. Tial ĉio en tiu ĉi mondo estas unue kontrolata kaj regata de menso kaj kompletiĝas de menso. Kiel ĉaro sekvas bovon tirantan ĉaron, tiel sufero sekvas menson, kiu estas ĉirkaŭita de malpuraj pensoj kaj monavida pasio.

Sed se ni parolas aŭ agadas kun bona menso, feliĉo sekvas nin, ĝuste kiel ombro sekvas figuron. Kiu faras malbonan agadon, suferas pro sia malbona agado en tiu ĉi mondo, kaj plie en alia mondo suferas akceptante malbonan rekompencan. Kiu faras bonan agadon, sentas feliĉan pro bona agado kaj en alia mondo sentas pli feliĉan akceptante bonan rekompencan.

Teorio de Menso-nur kaj Reala Stato de Aferoj

Se tiu ĉi menso estas malpura, la vojo neglatiĝas kaj pro tio ni falas sur la vojo. Kaj, se menso estas pura, la vojo glatiĝas kaj povas piediri trankvile.

Kiu ĝuas puran korpon kaj menson, tiu piediras sur la vojo al Budho detruinte reton de egoistaj kaj malpuraj pensoj kaj malbonaj deziroj; kiu estas trankvila en menso akiros pacon kaj tiel povas pli diligente kulturi sian menson nokte kaj tage.

III

REALA STATO DE AFEROJ

1. Ĉio en tiu ĉi mondo devenas de kuniĝo de kaŭzoj kaj kondiĉoj, tial dekomence ne estas fundamenta distingo, laŭŝajna distingo ekzistas pro nia absurda kaj distinga menso.

En la ĉielo ekzistas nenio distingi orienton de okcidento; ni kreas distingon de nia propra menso kaj kredas pri ĝia vereco.

Matematika nombro de unu ĝis senfino, ĉiu estas kompleta nombro, kaj ĉiu ne havas distingon de kvanto en si mem; sed ni kredas distingon pro nia propra konveno por ke ni povu indiki diversajn sumojn.

Esence en la universala kreiĝo ne ekzistas distingo inter proceso de vivo kaj la proceso de detruo, sed oni kreas distingon kaj nomas unu naskiĝo kaj alian morto. Pri agado ne estas distingo inter prava kaj malprava, sed oni kreas distingon pro sia propra malsaĝa konveno.

Budho fortenas sin de tiu ĉi distingo, kaj rigardas mondon kiel pasantan nubon. Por Budho ĉiu difinitiva aĵo estas iluzio; Li scias: kion ajn menso pretenas aŭ forĵetas, tio estas ne substanca; tiel Li evitas enfalejon al imago kaj distinga menso.

2. Ni alkroĉiĝas al ĉio pro nia propra imagita konveno

kaj komforto; ni alligiĝas al riĉeco, honoro kaj vivo.

Ni faras libervolan distingon inter ekzisto aŭ ne-ekzisto, bono aŭ malbono kaj pravo aŭ malpravo. Por ni vivo estas daŭro de ekkaptoj kaj alligitecoj, kaj tiel pro tio ni devas preni sur nin iluzion de doloro kaj sufero.

Iam estis unu homo en longa vojaĝo, kiu venis al granda rivero. Li pensis, ke tiu ĉi bordo de la rivero estas malfacila kaj danĝera por piediri, aliflanko ŝajnas pli facila kaj senĝena, sed kiel li povas transiri. Tial li faris flosan el branĉoj kaj kanoj kaj li alvenis al kontraŭa bordo tre facile. Tiel li pensis, ke tiu ĉi flosa estis tre utila, tio transirigis lin sekure, tial li alportos ĝin sur sia ŝultro al difinita loko sen forĵeti ĝin. Tiel li propravole prenis sur sin nenecesan ŝarĝon. Ĉu li estas saĝa homo?

Tiu ĉi parabolo instruas, ke ni ne devas alkroĉiĝi eĉ al ĝusta afero, kiam tio estas necesa ŝarĝo, ni devas forĵeti ĝin, des pli tiel se tio estas malbona afero. Budho faris tion regulo de sia vivo, ke Li evitas senutilajn kaj nenecesajn diskutojn.

3. Ĉio ne venas; ne foriras; ne aperas; ne malaperas; tial ne akiras; ne perdas.

Budho instruas, ke aferoj nek aperas nek malaperas, ĉar ĉio transcendas kategorion de jeso kaj ne de ekzisto. Nome ĉio estas konkordo kaj serioj de kaŭzoj kaj kondiĉoj, aferoj elemente ne ekzistas, tiel oni povas diri, ke tio estas ne-ekzistanta. Samtempe, tio havas relativan kunligon kun kaŭzoj kaj kondiĉoj, tiel oni povas diri, ke

tio ne estas ne-ekzistanta.

Alkroĉiĝi al afero vidante ĝian formon estas kaŭzo, kiu okazigas menson deziri. Iluminiĝo estas saĝo, kiu vidas ĉi tiun veron kaj evitas tian malsaĝan iluzion.

Vere mondo estas kiel sonĝo, kaj trezoro ankaŭ estas kiel vizio. Kiel ŝajna distanco aŭ alteco en desegnaĵo, aferoj ne havas realecon en ĝi; ĝi estas kiel nebuleto.

4. Kredi, ke aferoj kreataj de nekalkulebla serio de kaŭzoj kaj kondiĉoj povas daŭri eterne, estas serioze erare. Kaj ĉi tiu vidpunkto estas nomata teorio de konstanteco; kontraŭe, kredi, ke aferoj tute malaperas, estas erare, tio estas nomata teorio de ne-ekzisto.

Tiuj ĉi kategorioj de eterna vivo, eterna morto, ekzisto kaj ne-ekzisto, ne povas esti aplikataj al esenca naturo de aĵo, sed ili estas figuroj, kiujn oni vidis el alligita menso. Ĉio estas origine forigata de figuro alligita.

Pro tio, ke ĉio devenas de serioj de kaŭzoj kaj kondiĉoj, ili estas ŝanĝiĝemaj kaj ne estas eternaj nek senŝanĝaj. Ni komparas objektojn kun vizio aŭ sonĝo pro tiu ĉi konstanta ŝanĝiĝemo de aspekto. Sed spite de tiu ĉi konstanta ŝanĝiĝemo de aspekto, objektoj, en sia esenca naturo, estas konstantaj kaj ne ŝanĝiĝemaj.

Rivero aperas kiel rivero por ni, sed por malsata demono, kiu trovas akvon por fajro, tio ne ŝajnas rivero. Tial rivero ne ekzistas por fabla estaĵo, samtempe por ni tio ne estas ne-ekzisto.

Ni povas diri pri ĉio same kiel ĉi tiu rivero; aferoj estas kiel iluzio. Ni ne povas diri, ke aferoj ne ekzistas nek ne-ekzistas.

Plie, estas erare identigi ĉi tiun nunan vivon kun senŝanĝa vera vivo. Tamen ni ne povas diri, ke ekster ĉi tiu mondo de ŝanĝo kaj aspekto estas alia mondo de konstanto kaj vero. Estas erare rigardi ĉi tiun mondon kiel provizoran mondon aŭ kiel realan mondon.

Sed senscia popolo supozas, ke ĉi tio estas reala mondo, kaj komencas agi sur sia absurda supozo, sed ĉi tiu mondo estas nur iluzio, tial iliaj agadoj bazitaj sur eraro kondukas ilin nur al detruo kaj sufero.

Sed saĝulo konstatas, ke mondo estas nur iluzio kaj ne kondutas kiel reala mondo, tial li povas eviti suferon.

IV LA MEZA VOJO

1. Jen estas du ekstremaj vivoj, kiujn sekvanto de Iluminiĝo devas eviti; la unua estas malnobla vivo, en kiu oni sin fordonas al avareco kaj submetiĝas al deziro; la dua estas asketisma vivo, en kiu oni turmentas absurde sian korpon kaj menson.

Se ni forlasas tiujn ĉi du vivojn, ni trovas vivon de Meza Vojo, kiu malfermigas nian animokulon, kaj progresigas nian saĝon kaj kondukas nin al Iluminiĝo.

Kio estas ĉi tiu vivo de Meza Vojo? Tio konsistas el la Okera Nobla Vojo: Prava vidpunkto, Prava penso, Prava parolo, Prava agado, Prava vivmaniero, Prava klopodo, Prava atento kaj Prava koncentriĝo de menso.

Ĉio aperas aŭ malaperas de kondiĉoj, tiel tio forlasas mondon de ekzisto aŭ ne-ekzisto. Malsaĝulo vidas vivon iam ekzisto kaj iam ne-ekzisto, sed saĝulo vidas trans ekziston aŭ ne-ekziston; tio ĉi estas ĝusta vidpunkto de Meza Vojo.

2. Supozu jene ; unu ŝtipo flotas sur granda rivero. Se la ŝtipo ne proksimiĝas al dekstra nek al maldekstra bordoj, ne subakviĝas, ne surteriĝas, ne estas prenita de homo, ne estas envolvita en kirlon, kaj ne putras interne, fine fluos en maron.

Se ni ne estas alligita al kaprica vivo, aŭ ne estas alligita al asketisma vivo; se ni ne fieras pri nia virto aŭ ne estas alligita al nia malbona agado; se ni ne persistas Iluminiĝon, nek malestimas iluzion aŭ timas tion, ni sekvas Mezan Vojon.

Grava afero por sekvanto de vojo al Iluminiĝo estas, ke li evitas kaptiĝi kaj implikiĝi en ia ajn ekstremo; tio estas, ke li ĉiam sekvas Mezan Vojon.

Sciante, ke ĉio ne ekzistas nek ne-ekzistas, memorante, ke ĉio havas songeman naturon, ni devas eviti kaptiĝi de fiero aŭ laŭdo pro siaj bonaj agadoj; kaptiĝi kaj implikiĝi de io ajn alia.

Se ni volas eviti, ke ni kaptiĝas en fluo de niaj deziroj, ni devas lerni en la komenco, ke ni ne alkroĉiĝas al ĉio por tio, ke ni ne kutimiĝas al ĉio nek alligiĝas al ĉio. Ni neniam devas alkroĉiĝi al ekzisto nek al ne-ekzisto, nek io ajn interne nek al ekstere, nek al bonaĵo nek al malbonaĵo.

Kiam ni alligiĝas, ĝuste tiumomente tuj komenciĝas vivo de iluzio. Tial kiu sekvas Noblan Vojon al Iluminiĝo, nek bedaŭras nek antaŭpensas, sed kun justa kaj serena menso, renkontas ĉion, kiu venos.

3. Iluminiĝo ne havas difinitan formon aŭ naturon, per kiu tio povas aperigi sin mem; do, Iluminiĝo havas nenion iluminitan.

Iluminiĝo ekzistas nur pro iluzio kaj scencio; se tio

malaperas, Iluminiĝo ankaŭ malaperas. Kaj la malo ankaŭ estas vera; Iluzio kaj sencio ekzistas pro Iluminiĝo; kiam Iluminiĝo ĉesas, sencio kaj iluzio ankaŭ ĉesas.

Tial estu atentema al penso de Iluminiĝo kaptiĝi kiel afero pro tio, ke tio ankaŭ ne fariĝas obstrukco. Kiam menso en mallumo iluminiĝas, tio forpasas. Kaj kun ĝia forpaso afero, kiun ni nomis Iluminiĝo, ankaŭ forpasas.

Se ni deziras Iluminiĝon kaj ĉesas ĝin, tio signifas, ke iluzio ankoraŭ estas kun ni, tial tiuj, kiuj sekvas la vojon al Iluminiĝo ne devas persekuti ĝin, kaj eĉ se ni ekkaptas Iluminiĝon, ni ne devas restadi en ĝi.

Kiam ni akiras Iluminiĝon en tiu ĉi senco, ĝi signifas, ke ĉio fariĝas Iluminiĝo kiel ĝi estas; tial ni devas sekvi la vojon al Iluminiĝo ĝis la grado, ke en nia penso arda pasio kaj Iluminiĝo identiĝas kiel ĝi estas.

4. Tiu ĉi ideo pri universala unueco — ke aferoj en sia esenca naturo ne havas distingan markon — estas nomata “Ŝunjato”. “Ŝunjato” signifas ne-substancon, ne-naskiĝon, ne-sin-naturon, ne-dualecon. Pro tio, ke aferoj en si mem ne havas formon aŭ karakterizon, ni povas paroli pri ĝi kiel ne esti naskita aŭ ne esti detruita. Pri esenca naturo de aferoj estas nenio, kio povas esti skribita en termo de distingo; tio estas kialo, ke aferoj nomiĝas ne-substanco.

Kiel jam mi elmontris, ĉio aperas kaj malaperas de kaŭzoj kaj kondiĉoj. Nenio ekzistas tute sola; ĉio rilatas al ĉio alia.

Kie ajn estas lumo, estas ombro; kie ajn estas longeco, estas mallongeco; kie ajn estas blanka, estas nigra. Ĝuste tiel esenca naturo de aferoj ne povas ekzisti sola, tial ĝi nomiĝas ne-substanco.

De sama rezono, Iluminiĝo ne povas ekzisti ekster sencio, nek sencio ekster Iluminiĝo. Se aferoj ne diferencas en ĝia naturo, kiel povas esti dualeco?

5. Ni vidas naskiĝon kaj detruon de aferoj, sed esence aferoj ne naskiĝas nek detruigas.

Vidante veran staton de aferoj ni komprenas, ke aferoj ne havas du, naskiĝon kaj detruon. Tiel ni komprenas racion de ne-dualeco.

Ni alkroĉiĝas al nia posedo, ĉar ni havas ideon de ego-personeco. Sed dekomence ne ekzistas ego, tial nia posedo ne povas ekzisti. Sciante ne-ekziston de ego kaj ĝia posedo, ni komprenas principon de ne-dualeco.

Ni tenas en la koro distingon inter pura kaj malpura; sed en naturo de aferoj ne ekzistas tia distingo, tio nur okazas de erara kaj absurda imago en sia menso.

Same ni distingas bonon de malbono, kaj alligiĝas al tio, sed ne estas simpla bono nek simpla malbono. Kiu sekvas vojon al Iluminiĝo, tiu scias, ke bono kaj malbono origine ne estas aparte. Tiel li komprenas racion de ne-dualeco.

Tial ĉiuj ĉi tiuj vortoj, kiuj esprimas relativajn de dualeco — tiaj ekzisto kaj ne-ekzisto, vulgara pasio kaj

vera scio, pureco kaj malpureco, bono kaj malbono — ĉiuj tiuj ĉi termoj kontraŭaj ne estas esprimitaj kaj konstatitaj en ĝia vera naturo. Kiam ni estas liberaj de tiaj termoj kaj emocioj okazigitaj de ĝi, des pli multe ni konstatas universalan veron de Ŝunjato.

6. Ekzemple lotuso ne floras nur sur pura ebenaĵo nek sur tero, sed tio floras en malpura kota akvo. Same de sterko de vulgare pasioj ĝermas pura Iluminiĝo de Budheco. Eĉ eraraj opinioj de herezo kaj iluzioj de vulgare pasioj si mem estas veraj semoj de Budheco.

Se ni ne riskas multajn danĝerojn kaj subiras al marfundo, ni ne povas akiri senlime valoran trezoron. Ĝuste tiel se ni ne frontas al riskoj de vulgare pasioj, ni ne povas akiri valoran perlon de Iluminiĝo. Ni devas unue sin fordoni inter montega krutaĵo de egoismo kaj kaprico, kaj tie vekigis nia deziro por trovi vojon kondukantan al Iluminiĝo. Se ni ne eniras en kotan maron de iluzio, ni ne povas gajni trezoron de Iluminiĝon. Nur kiu havas grandan monton da alkroĉiĝo, tiu povas veki sian koron petegi vojon al Iluminiĝo, tiel fine li akiros Iluminiĝon.

Iam vivis ermito, kiu grimpis sur monton de glavo kaj forĵetis sin en fajro, tiam li sentis refreŝiĝa antaŭ li ekflamis. Tiel iluzio si mem estas Iluminiĝo, tial malvarmeta venteto de Iluminiĝo trablovas sur monto de glavo de honoroj aŭ profitoj, aŭ sur fajro de malamo.

7. Instruo de Budho estas en kompreni racion de ne-

dualeco forlasante du kontraŭajn vidpunktojn.

Se ni prenas unu el du kaj alligiĝas al tio, tio estas erara eĉ se tio estas bona kaj ĝusta.

Se ni alkroĉiĝas al penso, ke ĉio ŝanĝiĝas, tio estas erara. Se ni alkroĉiĝas al senŝanĝiĝo, tio ankaŭ estas erara. Se ni alligiĝas al ekzisto de egoo, tio estas erara kaj ni ne povas forlasi suferon. Se ni alkroĉiĝas al ne-ekzisto de egoo, tio estas erara kaj ne efike povas sekvi ĝustan vojon.

Kaj se ni alligiĝas al tio, ke ĉio estas nur sufero, tio estas erara, same ĉio estas nur feliĉa, ankaŭ estas erara. Instruo de Budho estas Meza Vojo kaj forlasas tiujn ĉi du devigajn vojojn.

SEMO DE ILUMINIĜO

I

PURA KORRO

1. Estas multaj diferencoj kaj gradoj en homaj intelektoj. Iu estas saĝa, iu malsaĝa, iu bonkora, iu malbonkora; Unu estas bona karaktero kaj alia, malbona karaktero; Unu povas esti facile gvidata, sed alia malfacile gvidata. Se oni diras tion ĉi en ekzemplo pri lotusfloroj en lageto, jen troviĝas lotusoj, kiuj havas diverskolorajn florojn; bluan, ruĝan, flavan, blankan k.t.p. Iu ĝermas en la akvo, kreskas en la akvo kaj restas sub la akvo. Iu floras sur la akvo. Iu apartiĝas el supraĵo de akvo kaj staras sen malsekiĝado. Krome inter homoj estas diferenco de sekso, sed ĝi ne estas esenca diferenco. Kun propra pensema strebado kaj taŭga gvido, virino povas atingi Iluminiĝon same kiel viro.

Por fariĝi trejnisto de elefanto homo devas havi kvin kvaliton — sanecon, konvinkon, diligenton, sincerecon kaj saĝecon. Same tiel, se homo havas tiujn ĉi kvin kvalitojn, la homo — viro aŭ virino — povas lerni Budhan instruon sen longaj jaroj, ĉar ĉiu homo havas naturon, kiu ebligas ilin atingi Iluminiĝon.

2. Sur la vojo al Iluminiĝo, popolo vidas Budhon per siaj okuloj kaj kredas lin per siaj koroj. Pro tiuj samaj okuloj kaj koroj ili vagadas iafoje inter vivo kaj morto.

Se reĝo volas ataki ribelantojn, kiuj atakas lin, li, antaŭ ĉio, devas scii, kie ili estas. Se, do, homo volas forĵeti iluzion, unue li devas konstati la lokon, kie estas siaj okuloj kaj koro, ĉu ili estas en iluzio aŭ en Iluminiĝo.

Kiam homo estas en ĉambro kaj malfermas siajn okulojn, unue li vidas internon kaj sekve eksteron tra fenestro. Laŭ sama maniero neniu povas havi okulojn, kiuj povas vidi eksteraĵojn anataŭ ol li vidas aĵojn en la ĉambro.

Se la koro estas en korpo, popolo antaŭ ĉio devas koni detale internon de la korpo. Tamen ĝenerale popolo estas absorbita de ekstero de sia korpo, sed ili konas preskaŭ nenion pri interno de sia korpo.

Se koro estas ekster la korpo, kiamaniere koro povas kontentigi ĉion, kion korpo bezonas? Sed tamen efektive korpo sentas tion, kion koro scias, kaj koro bone scias tion, kion korpo sentas. Tial oni ne povas diri, ke koro estas ekster korpo. Kie, do, ekzistas la substanco de koro ?

3. Esence, ĉar popolo ne komprenas du sekvantajn kialojn, de pratempo ĝis nun ili estas ligitaj de karmo kaj sinsekve vagadas en nescio.

Unue, ili rigardas iluzion, kiu rilatas al iliaj naskiĝo kaj morto, kiel iliajn verajn korojn. Due, ili ne scias, ke ili havas puran koron, kiu estas kaŝita malantaŭ iluzio, kaj la pura koro ja estas reala naturo de Iluminiĝo.

Se homo levas sian manon pugnigitan, la okuloj

Semo de Iluminiĝo

vidas ĝin, kaj koro scias pri ĝi, ne estas vera koro, sed estas koro, kiu diskriminacias aferojn.

Koro, kiu diskriminacias, devenas de avido kaj estas egoisma, kaprica, nefidinda kaj ŝanĝiĝema. Tia koro kaŭzas iluzion pro miskompreno pri vero.

Sekve, kiam li malfermas sian pugnon, la koro scias la pugnon malfermitan. Ĉu la pugno moviĝas aŭ koro aŭ neniu el ili?

Se la mano moviĝas, tiam koro moviĝas. Ankaŭ la inverso estas vera. Sed koro movanta neniel estas fundamenta, sed surfaca.

4. Ĉiu homo havas puran koron. Tamen polvo de iluzio farita de cirkonstanco kovras la puran koron. La koro de iluzio estas nenio alia ol gasto en domo, sed neniam mastro.

La luno iom longe kaŝiĝas malantaŭ nuboj. Sed nuboj ne povas malpurigi la lunon nek movi ĝin. Tial popolo ne devas rigardi malpuran koron, kiu similas al ŝvebanta polvo, kiel sian veran koron.

Ili devas konstante rememori tiun ĉi fakton, ke ili klopodas por vekigi en pura, neŝanĝa kaj fundamenta koro de Iluminiĝo. Se ili fariĝas sklavo de nestabilaj kaj malpuraj koroj kaj estas devigataj de erara vidpunkto, ili devas vagi en la iluzia mondo.

Iluzio kaj malpureco de homa koro estas kaŭzata de avido kaj ekstera motivo senĉese ŝangebla.

La koro, kiu neniam estas malordigata de okazanta afero kaj restas pura kaj trankvila en ĉiuj cirkonstancoj, estas la vera koro kaj ĝi devas esti la mastro.

Eĉ se gasto estis for de nia gastejo, ni ne povas diri, ke la gastejo malaperis. Laŭ sama maniero, eĉ se koro, kiu diskriminacias, malaperis laŭ ŝanĝebla cirkonstanco, ni neniel povas diri, ke tute ni estis for, ĉar la koro, kiu diskriminacias, estas ŝanĝebla laŭ ekstera cirkonstanco. La koro, kiu ŝanĝiĝas laŭ eksteraj cirkonstancoj, neniam estas vera naturo de koro.

5. Ni pensu, ke jen estas halo, kiu estas luma dum sunbrilo kaj malluma post sunsubiro.

Ni povas redoni lumecon al la suno, mallumecon al la nokto, sed ni povas al neniu redoni la forton por sciiĝi la lumecon kaj mallumecon. Ni devas redoni ĝin al reala Naturo de nia koro.

Tio estas nur per surtera momenta koro, ke ni sentas diferencon inter lumeco kaj mallumeco, kiam la suno leviĝas aŭ subiras.

Tiel la koro, kiu sciiĝas lumecon aŭ mallumecon, estas kaŭzata de la ekstera cirkonstanco t.e. lumo aŭ mallumo. Sed ĝi neniam estas la vera Naturo de koro. La fundamento de la forto, kiu sciiĝas lumecon aŭ mallumecon, estas la vera Naturo de koro.

La mensoj de bono aŭ malbono kaj amo aŭ malamo, kiuj estas kaŭzataj de eksteraj kondiĉoj, estas momentaj

Semo de Iluminiĝo

koroj kaŭzataj de malpuraĵoj amasigitaj sur homa koro.

Jen estas esence pura koro kovrita de polvo de vulgaraj pasioj, sed nemakulita kaj nemalpurigita.

Akvo fariĝas ronda, kiam ĝi estas en ronda vazo, sed kvarangula en kvarangula vazo. Esence la akvo ne havas rondan formon nek kvarangulan. Sed forgesante tion ni kutime fariĝas sklavo de akva formo.

Ni rigardas aĵon bona aŭ malbona kaj amas aŭ malamas. Tiel ni postkuras eksteran aferon kaj suferas.

Se ni redonas al ekstera cirkonstanco bridatan pensadon kaj revenas al neligita koro, ni povas havi liberan staton, kiun neniu povas brideti.

II TREZORO KAŜITA

1. Ni supre parolis pri la pura kaj vera koro kiel fundamento. Ĝi estas Budha-Naturo, t.e. la semo de Budho.

Se ni metas lenson inter la suno kaj mokso, ni povas akiri fajron. De kie la fajro venas? La lenso estas treege malproksima de la suno, sed fajro certe aperas sur la mokso tra la lenso. Tamen se la mokso ne havas la naturon bruli, fajro neniel estas kaŭzata ĉi tie.

Laŭ sama maniero, kiam Budha-saĝo, kiu estas lenso, estas surmetata sur ni, kiuj estas moksoj, Budha-fajro ekbrilas kiel la fajro de kredo. Ĉar Budho metas la lenson de Sia Saĝo sur ĉiuj homoj en la mondo, tra la mondo fajro de kredo ekbrilas.

2. Kontraŭ la Budheco, kiun popolo origine havas, ili fariĝas sklavoj de vulgaraj pasioj kaj estas bridataj de figuroj de bono aŭ malbono. Tiel ili lamentas pri mallibero.

Kial ili mensogas, kaŝas la lumon de Budho kaj vagadas sur embarasa strato, malgraŭ tio, ke ili havas origine Budhecon?

Iam iu viro konsterniĝis antaŭ sia spegulo ĉar li trovis, ke liaj kapo kaj vizaĝo malaperis sur la spegulo.

Semo de Iluminiĝo

Tamen lia vizaĝo ne malaperis, sed li malatente rigardis malantaŭan flankon de la spegulo.

Estas malsaĝe kaj nenecese, ke popolo suferas, pro ke ili ne povas akiri Iluminiĝon spite al sia klopodo. Nenie estas malsukceso en Iluminiĝo; malsukceso kuŝas en tiuj ĉi homoj, kiuj dum longa tempo serĉis Iluminiĝon en siaj diskriminaciaj koroj, kaj ne komprenis ke iliaj koroj ne estas veraj, sed estas imagaj koroj kaŭzitaj de amasigo de avarecoj kaj iluzioj, kiuj subpremas kaj kaŝas iliajn verajn korojn.

Do, se la amasigo de falsa imago estas forigita, Iluminiĝo aperos. Estas mirinde, ke kiam popolo atingas Iluminiĝon, ili rimarkas, ke ne ekzistis Iluminiĝo nek falsa imago.

3. Tiu ĉi Budha-Naturo neniam malaperas. Eĉ se popolo renaskiĝas en mondo de besto, suferas tiel malsata diablo kaj falas en inferon, tiu ĉi Budha-Naturo neniam malaperas.

Eĉ en malpura korpo aŭ en fundo de vulgare pasioj Budha-Naturo troviĝas.

4. Antaŭ multaj jaroj iu viro invitis sian amikon, kaj en ebrieco li dormis. Dum lia dormado lia amiko forveturis pro abrupta afero. Li estis maltrankvila pri estonto de la ebriulo kaj enkudris altvaloran juvelon en kolumo de lia vestaĵo. Li baldaŭ malebriiĝis, sed ne sciis, ke lia amiko kaŝis juvelon en lia vestaĵo. Li vagadis de loko al loko

kun mizera vivtenado. Poste li renkontĝis kun sia amiko, kiu informis lin pri la juvelo en lia kolumo kaj konsilis lin utiligi la juvelon por kosto de lia vivado.

Kiel tiu ĉi ekzemplo juvelo de Budha-Naturo estas envolvita en la kolumon de avareco kaj kolero, sed estas senmalpura.

Ia ajn homo havas Budha-saĝecon. Tial Budho travidas popolon kaj laŭdas: — “Estas mirinda, ke ĉiuj homoj havas Budha-saĝecon kaj virton.”

Sed homoj estas kovritaj de malsaĝeco, rigardas renverse aferojn kaj ne povas sciiĝi siajn proprajn Budhecojn; Tial Li instruis, ke homoj devas forigi malbonan iluzion kaj sciiĝi, ke ne ekzistas diferenco inter homo kaj Budho.

5. Budho estas tiu, kiu jam fariĝis Budho, kaj homo estas tiu, kiu havas kapablecon fariĝis Budho; tio estas tuta diferenco inter du.

Tamen, se iu pensus, ke li jam akiris Iluminiĝon, li trompas sin mem, ĉar li estas moviĝanta al la direkto de Budho, sed li ankoraŭ ne atingas ĝis Budho.

Budha-Naturo neniam aperas sen diligenta kaj kredema klopodo ĝis la tempo, kiam la tasko al Iluminiĝo finiĝas.

6. Antikve iu reĝo kolektis multajn blindulojn, palpigis elefanton kaj demandis ilin, “Kia estas elefanto?” Kiu

Semo de Iluminiĝo

tuŝis dentegon, diris, “Ĝi silmilas al granda karoto.” Kiu tuŝis orelon, diris, “Ĝi similas al ventumilo.” Kiu tuŝis nazon, diris, “Ĝi similas al pistilo.” Kiu tuŝis piedon, diris, “Ĝi similas al pistujo.” Kiu tuŝis voston, diris, “Ĝi similas al ŝnuro.”

Neniu el ili povis diri al la reĝo veran figuron de elefanto. Laŭ sama maniero ni povas tuŝi parte homan koron, sed estas malfacile kapti veran Budhecon, kiu estas vera naturo de homo.

Budha-Naturo neniam estas perdigata eĉ de la morto, kaj malpurigata eĉ en vulgaraj pasioj kaj plie ne pereas eterne. Escepte de Budho kaj Darmo neniu povas trovi la Budhecon.

III FOR DE BRIDO

1. Kiam ni parolas ke popolo havas Budha-naturon, ni kutime rigardas ĝin “animo”, kiun insistas aliaj religioj. Sed tio ĉi estas erara.

La koncepto de “ego-personeco” estas io, kion diskriminacia koro imagas. La diskriminacia koro unue kaptas ion kaj due alteniĝas al ĝi, sed ni devas forigi ĝin. Kontraŭe Budha-Naturo estas io neesprimebla, kiun unue ni devas trovi. En la senco ĝi similas al “ego-personeco”, sed ĝi neniam estas egoo en la senco de “mi estas” aŭ “Mia”.

Kredi, ke egoo ekzistas, estas erare, kio supozas ekziston de ne-ekzistaĵo: Nei Budha-Naturon estas erare, ĉar tio ĉi supozas, ke ekzisto estus ne-ekzisto.

Ekzemple, iu patrino konsultas kuraciston pri malsana infano. Tiam la kuracisto donas al la patrino medikamenton kaj ordonas ŝin, ke ŝi ne donu al la infano sian lakton ĝis la medikamento estas bone digestebla.

Ŝi ŝmiras siajn mamojn per amaraĵo, por ke la infano ne suĉu mamojn. Post kiam la medikamento estas bone digestita de la infano, ŝi donas al ĝi siajn mamojn lavinte la amaraĵon. Ŝia maniero devenas de ĝentila patrino amo al sia infano.

Same kiel la patrino en la ekzemplo Budho unue

Semo de Iluminiĝo

neis ekziston de egoo por forigi miskomprenon kaj detrui alligitecon al ego-personeco; kaj kiam la miskompreno kaj alligiteco estas forigita, Li klarigas la ekziston de vera koro. Tio estas Budha-Naturo.

Egoo kondukas popolon al iluzio, sed Budha-Naturo kondukas ilin al Iluminiĝo.

Jen estas malriĉa virino, kiu havas oran skatolon, sed ŝi ne scias tion, ĉar ĝi estas sub tero. Iu homo sciigas ŝin pri tio kaj konsilas elfosi la skatolon. Laŭ tiamaniero Budho malfermas al popolo Budha-Naturon por instrui ilin.

2. Se popolo havas tian Budha-Naturon, kial ili havas tian diferencon, kaj nobelecon aŭ malnoblecon, riĉecon aŭ malriĉecon? Kial malŝatindaj aferoj kiel mortigo aŭ trompiĝo okazas?

Oni parolas parabolon. Iu luktisto, kiu servas reĝon, havis diamantan juvelon inter siaj brovoj kaj luktis sen demeti la juvelon. Li estis batita je sia frunto kaj la juvelo pikita kaŝiĝis sub sia haŭto, sur kiu fariĝis krusto. La luktisto pensis, ke li perdis la juvelon kaj konsultis kuraciston kun la celo de resaniĝo de sia krusto. La kuracisto komprenis, ke la juveleto sub haŭto kaŭzas kruston al li antaŭ ol medicina ekzameno, kaj montris al li la juvelon sub la haŭto.

Budha-Naturo similas al la juvelo en tiu ĉi parabolo: Ĉe popolo ĝi estas kaŝita kaj kovrita de vulgaraj pasioj. Ili pensas, ke ili perdis ĝin, sed bona instruisto povas

regajniki al ili la Budha-Naturon.

Budha-Naturo ekzistas en iu ajn homo, kvankam ĝi estas profunde kovrita de avareco, kolero kaj malsaĝeco, aŭ barita de liaj konduto kaj puno, Budha-Naturo neniam estas perdata nek detruata; kaj kiam ĉiu malpuraĵo estas forigita, tuj ĝi reaperos.

Kiel la luktisto en la parabolo revidis la juveleton elmetitan de kuracisto, tiel popolo povas vidi la Budha-Naturon per la lumo de Budho.

3. Budha-Naturo ĉiam estas pura kaj trankvila en iu ajn kondiĉo kaj cirkonstanco de homoj. Lakto estas ĉiam blanka, kvankam bovino estas ruĝa, blanka aŭ nigra. Same, eĉ se homoj havas diversajn cirkonstancojn kaj vivadojn, kaj iliaj efikoj de karmo diferencas inter si, tamen ili havas la saman Budha-Naturon.

Oni parolas parabolon. Mirakla medikamento estis sub altaj herboj en Himalajo. Dum longa tempo homoj serĉis ĝin vane, sed fine iu saĝulo trovis ĝin pro ĝia bonaodoro. Dum la tempo, kiam li vivas, farinte akvotubon li kolektis la medikamenton en ĝi. Tamen post lia morto la medikamento estis subterigita kaj putris en la tubo, kaj la gustoj de la akvo diferencis pro ĝia fluanta loko.

Budha-Naturo estas kovrita per altaj herboj de vulgare pasioj same kiel tiu ĉi parabolo. Tial popolo ne povas facile eltrovi ĝin. Nun Budho malfermis la herbaron kaj montris al ili la Budha-Naturon. Budha-Naturo havas unu dolĉan guston, sed homoj gustumas

diversajn gustojn pro siaj pasioj kaj vivas malsamajn vivojn.

4. Budha-Naturo estas solida kiel diamanto. Tial homoj neniel povas rompi ĝin. Ili povas fari truon sur sablo aŭ ŝtoneto, sed neniam sur diamanto. Eĉ se korpo kaj koro ŝiriĝas, neniu povas rompi la Budha-Naturon.

Budha-Naturo estas la plej admirinda karakterizaĵo en homa naturo. Laŭ nia kutimo jen estas diversaj diskriminacioj similaj al viro kaj virino. Laŭ Budha-Naturo nenie estas diferenco inter viro kaj virino, kaj nur la scio pri Budha-instruo estas estiminda.

Por fari puran oron homoj fandas, forprenas skorion kaj rafinas. Se homoj fandas malpuran oron de koro kaj forprenas feĉon de vulgaraj pasioj, ĉiu povas egale aperigi Budha-Naturon.

VULGARAJ PASIOJ

I

MALPURECO DE KORO

1. Estas du specoj de vulgaraj pasioj, kiuj kovras la purecon de Budha-Naturo.

Unu estas pasio, per kiu oni deflankiĝas de vera juĝado. La alia estas pasio, per kiu oni konfuziĝas pri valoro de afero.

Tiuj ĉi du pasioj povas esti rigardataj kiel la bazo de ĉiuj homaj pasioj kaj en tiu bazo estas du originaj tendencoj. Unu estas nescio kaj la alia estas ampasio.

La deflankiĝo de racio estas bazita sur nescio kaj la deflankiĝo de praktiko estas bazita sur ampasio. Tial la du grupoj estas reale unu ili fariĝas fine la fonto de ĉiuj malfeliĉoj. Se oni estas nescia, li ne povas juĝi ĝuste kaj sekure.

Se ili cedas al deziro arda, neeviteble sekvas ilin alkroĉiĝo, ekpreno kaj algluiĝo al ĉio. Tio estas pro tiu cirkonstanca malsato por ĉiuj plezuraj aĵoj vidataj kaj aŭdataj, ke popolo estas kondukataj al konfuziĝo.

El tiuj ĉi nescio kaj ampasio naskiĝas ĉiuj eblaj pasioj: avareco, kolero, malsaĝeco, eraro, indigno, ĵaluzo, flatado, trompo, fiereco, malestimo, ebrieco, egoismo k.t.p.

Vulgaraj Pasioj

2. Avareco devenas de malĝusta ideo de kontentiĝo; kolero devenas de malĝusta ideo pri la stato de aferoj kaj ĉirkaŭaĵoj; malsaĝeco devenas de tio, ke oni ne povas ĝuste juĝi kio estas prava ago.

Avareco, kolero kaj malsaĝeco estas nomataj tri fajroj, kiuj bruligas tiujn, kiuj pro avareco perdas siajn verajn korojn, la fajro de kolero bruligas tiujn, kiuj pro kolero perdas siajn verajn korojn; la fajro de malsaĝeco bruligas tiujn, kiuj ne povas aŭskulti aŭ atenti instruon de Budho pro sia iluzia koro.

Vere tiu ĉi mondo estas bruligata de diversaj fajroj. Jen estas fajroj de avareco, de kolero, de malsaĝeco, de stulteco kaj egoismo, de maljuneco, de malsano, de morto; la fajroj de malĝojo, de lamento, de sufero, kaj indigno. Ĉie tiuj ĉi fajroj friozas. Tiuj ĉi fajroj de vulgaraj pasioj bruligas ne nur sin mem, sed ankaŭ suferigas aliulojn kaj kondukas ilin al tri malbonaj kondutoj en korpo, buŝo kaj koro. Krom tio la puno de vundo, kiu estis farita de tiuj ĉi fajroj, venenas tiujn, kiuj tuŝis ĝin, kaj enfaligas ilin en malbonan vojon.

3. Kiam popolo volas kontenton, avareco naskiĝas. Kiam ili ne povas havi la kontenton, kolero naskiĝas. Malsaĝeco naskiĝas de malpura penso. Avareco havas pli malmulte da malpureco de kulpoj, sed estas malfacile forigi ĝin. Malsaĝeco havas multe da kulpoj kaj krome estas malfacile forigi ĝin.

Sekve, popolo devas estingi tiujn ĉi fajrojn, kiam ajn

kaj kie ajn ili ekbrulas, prave juĝante, kiam ili vidis aŭ aŭdis ŝatatan figuron, kaj kreskigante la koron de kompato, kiam ili vidis malŝatatan figuron. Se ili estas plenigataj de la koroj justaj, puraj kaj senegoisma, ili neniam estas logataj.

4. Avareco, kolero kaj malsaĝeco estas similaj al febro. Se iu homo havas tiun ĉi febron, li nepre devas havi malbonan dormon pro la febro, eĉ se la dormĉambro estas vasta kaj bela.

Homo, kiu ne havas tiajn tri vulgarajn pasiojn, povas havi bonan dormon eĉ sur malgranda lito el folioj en vintra malvarma nokto, aŭ eĉ en fermita ĉambro en somera varmega nokto.

Tiuj tri pasioj estas kaŭzoj de malĝojo kaj sufero en la mondo. Por fortranĉi la kaŭzon ni devas obei la regulon, devas praktiki la koncentradon de koro kaj devas havi saĝecon. Obeo al regulo forigos malpuraĵon de avareco, koncentriĝo de koro forigos malpuraĵon de kolero kaj saĝeco forigos malpuraĵon de malsaĝeco.

5. Homaj deziroj estas senfinaj. Estas simila al soifo de homo, kiu trinkis salan akvon; li neniam povos akiri kontenton kaj lia soifo pli kaj pli kreskos.

Homo volas kontentigi sian avarecon, sed li akiros nur malkontenton kaj sia malĝojo pli multiĝos.

Homo neniam povas kontenitigi sian deziron, kaj ĝi

Vulgaraj Pasioj

ĉiam estigas maltrankvilecon kaj incitiĝon, kiuj neniam povas esti kvietigataj. Kiam oni ne povas kontentigi sian deziron, li kondukos kiel frenezulo.

Por kontentigi sian deziron popolo konflikta kaj batalas unu la alian, t.e. reĝo kontraŭ reĝo, vasalo kontraŭ vasalo, gepatroj kontraŭ gefiloj, frato kontraŭ frato, fratino kontraŭ fratino, amiko kontraŭ amiko; ili konflikta unu la alian kaj eĉ mortigas reciproke por kontentigi siajn dezirojn.

Por kontentigi siajn dezirojn ili ruinigas sin mem kaj ŝtelas, trompas kaj adultas. Ili ofte estas arestitaj kaj submetas sin al diversaj verdiktoj. Tiam ili sentas doloron kaj ĉagrenon.

Pro siaj deziroj ili kulpas je korpo, buŝo kaj koro, spite al tio, ke ili bone scias, ke kontentigo de deziro fine portos siajn malfeliĉojn kaj suferojn kaj deziro estas tiel grava. Poste ili eniros en malluman mondon kaj ricevos diversajn suferojn.

6. El ĉiuj vulgaraj pasioj ampasio estas la plej intensa, kaj diversaj pasioj sekvas ĝin.

Ampasio estas marĉo, kie multaj vulgaraj pasioj ĝermas kaj kreskas. Ampasio estas demono manĝanta homojn kaj perdigas tutan bonon.

Ampasio estas simila al vipero, kiu loĝas kaŝe en florigardeno kaj venenmortigas homon, kiu deziregas mielon. Ampasio estas vinberujo, kiu volviĝas ĉirkaŭ arbo

kaj faras ĝin velkinta. Tiamaniere ampasio volviĝas ĉirkaŭ homo kaj elsuĉas sukron de bono en homa koro. Ampasio similas al fiŝhoko, kiun satano ĵetis al avidulo por logi al malbona vojo.

Se oni donas al malsata hundo sekigitan oston ŝmiratan per sango, la hundo avide manĝas ĝin kaj nur sentas lacon. Simile al tio avareco neniam nutras homan koron.

Batalante por peco da viando bestoj vundas unu la alian. Malsaĝulo kuranta kun torĉo kontraŭ vento bruligos iam sin mem. Pro avido homo bruligos sin mem kaj vundiĝos same kiel la besto aŭ la malsaĝulo.

7. Ni povas defendi nin mem kontraŭ sago pafita de aliloko, sed ne povas defendi nin mem kontraŭ venena sago pafita de ni.

Kiam popolo havas avarecon, koleron kaj malsaĝon, ili uzas mensogon, insulton kaj falsemon. Konklude ili faras mortiĝon, ŝtelon kaj malvirtan agadon.

Tri malbonaj pensoj, kvar malbonaj paroloj, kaj tri malbonaj kondutoj — oni nomas dek malbonoj tiujn ĉi malbonojn.

Se popolo kutime mensogas, ili pekas senkonscie. Ili neniam povas agi malbonon escepte mensogi.

8. Popolo kaŭzas konduton per sia pasio, kaj la konduto kaŭzas sian suferon; pasio, konduto kaj sufero

Vulgaraj Pasioj

similas al ĉaro, kiu turniĝas senĉese.

Tiu ĉi turniĝado de rado neniam havas komencon nek finon; Kiel popolo povas eviti tian metempsikozon? Vivo sekvas alian vivon laŭ transmigranta cirklo en senlima cirkulado.

Se oni kolektus siajn cindrojn kaj ostojn, kiuj estis forbruligitaj dum sia eterna metempsikozo, la kolektaĵo fariĝus pli ol monto; se li kolektus la lakton de patrino dum sia infaneco, ĝi fariĝus pli profunda ol maro.

Kvankam popolo havas Budha-Naturon, ĝi estas enterigita tiel profunde en la malpuraĵo de vulgaraj pasioj, ke oni ne povas scii tion longe. Tio estas la rezono, kial sufero estas tiel universala, kaj kial estas senfina okaziĝo de mizeraj vivoj.

II HOMA NATURO

1. Estas malfacile kompreni homan naturon same kiel densejon, kiu ne havas enirejon kaj estas malfacile penetri. Oni povas pli facile kompreni bestan naturon komparante kun homa naturo. Oni povas klasifiki en kvar specoj tiujn ĉi homajn naturojn.

Une, homo, kiu ricevis eraran instruon, turmentas sian propran korpon.

Due, homo, kiu donas doloron al aliulo, ŝtelas, mortigas beston kaj kondutas diversajn kruelaĵojn.

Trie, homo, kiu sentas doloron al si mem, kaj donas doloron al aliuloj.

Kvare, homo, kiu ne havas senton de doloro, nek havigas doloron al aliulo. Forĵetante avidon li vivas pace kaj evitas mortigon, ne ŝtelas kaj kondutas pure laŭ Budha instruo.

2. En la mondo estas tri specoj da homoj. La unua similas al litero gravŭrita sur roko. Tia homo ofte koleras kaj la kolero longe daŭras kaj neniam estingiĝas. La dua similas al litero skribita sur sablo. Li ofte koleras, sed la kolero tuj malaperas. Kaj la tria similas al litero skribita sur akvo. Eĉ se li aŭdas insultajn aŭ malŝatajn vortojn, neniam restigas ilin en sia koro. Tia estas la tria homo kaj

Vulgaraj Pasioj

li ĉiam estas plenigita de milda humoro.

Plie ni povas pensi tri specojn en homoj. La unua estas fiera, senpripensa kaj ĉiam maltrankvila. Tian homan karakteron oni povas facile kompreni. La dua estas humila kun trankvileco, atentema en ĉiuj aferoj kaj povas deteni sian deziron. Tian karakteron oni ne povas facile kompreni. La tria estas tiu, kiu estingis siajn neregeblajn pasiojn. Tian karakteron oni tute ne povas kompreni.

Tiel oni povas klasifiki homajn karakterojn diversmaniere, sed fakte, estas malfacile kompreni la homajn karakterojn. Nur Budho penetras ilin kaj montras al ili diversajn instruojn.

III REALA VIVO

1. Estas parabolo pri homa vivo. Imagu, ke iu vojaĝas per ŝipo laŭ fluo. Aliulo sur riverbordo kriegis, “Ĉesu gaje remi laŭflue sur tiu ĉi rivero! En malsupra parto de la rivero estas ondego, akvokirlo kaj profundaĵo, en kiu vivas krokodilo kaj terura demono. Se vi daŭre irus vi devos pereii!”

Ni jene komprenas en la parabolo, “rivero” estas vivo de ampasio, “gaje remi” signifas alteniĝi al si mem, “ondego” estas vivo de kolero kaj sufero, “akvokirlo” signifas plezuron de vulgara pasio, “krokodilo kaj demono” signifas vivon, kiu estas pereigota per peko, “aliulo sur riverbordo” estas la Budho.

Estas alia fabelo. Iu viro faris krimon kaj forkuris. Kiam persekutanto proksimiĝis al li, li estis en senelira situacio. Neatendite li trovis malsupre eluzitan puton, en kiu vinberujo pendiĝas. Kiam li estis malsuprenironta laŭ la vinberujo al fundo de la puto, li trovis tie venenan serpenton kun larĝa buŝo, kiu atendas lin. Li alkroĉiĝis al la vinberujo kaj estis pendita en la aero. Tuj poste li havis sur siaj manoj tian doloron, kian li ne povas elteni. Krome, blanka rato kaj nigra rato aperis kaj komencis mordi vinberujon.

Se la vinberujo estas mordita kaj tranĉita, li nepre

Vulgaraj Pasioj

devas fali malsupren kaj la serpento manĝos lin. Tiam hazarde li vidis abelujon super sia kapo kaj de tie gutoj da dolĉa mielo faladas en lian buŝon. Tiutempe li absorbita de la dolĉaĵo kaj forgesis sian danĝeran situacion.

En tiu ĉi fabelo “iu” estas homo, kiu naskiĝas sola kaj mortas sola, “persekutantoj” kaj “serpento” estas nia korpo, kiu fariĝas la fonto de vulgaraj deziroj. “Vinberujo” kaj “puto” estas nia vivo. “Du ratoj blanka kaj nigra” estas tempo. “Mielo” estas plezuro, kiu estas antaŭ pinto de nazo.

2. Plie estas alia fabelo. Reĝo enmetis kvar venenajn serpentojn en keston kaj ordonis al iu viro, ke li bredu ilin kaj plie konsentu havi mortpunon, se li kolerigus eĉ unu el ili. La viro timis reĝan ordonon kaj forkuris forlasinte tiun ĉi keston.

La reĝo eksciis tion kaj ordonis al kvin siaj subuloj, ke ili postkuru lin. Ili proksimiĝis al li kaj mensoge proponis al li reveni kune kun si. Li ne kredis tion kaj plue forkuris al iu vilaĝo por eltrovi kaŝejon.

Tiam iu sur nuboj orakolis, ke neniuj estas en la vilaĝo kaj plie tiunokte ses malbonuloj atakos lin. Li surpriziĝis kaj ree forkuris el tie. Kiam li antaŭeniris, estis rivero, kiu havas rapidan fluon kun ondegoj. Transiri la riveron estis malfacile, sed li faris floson por eviti danĝeron en tiu ĉi flanko de la riverbordo kaj apenaŭ povis transiri la riveron. Tiamaniere li unuafoje havis pacan koron.

“Kvar venenaj serpentoj en kesto” indikas al ni nian korpon, kiu konsistas el kvar elementoj, — tero, akvo, fajro, kaj vento. Nia korpo estas fonto de avidoj kaj malamiko kontraŭ bona koro. Tial li malŝatis sian korpon kaj forkuris.

“Kvin subuloj, kiuj trompante proksimiĝis al li” signifas kvin elementojn, el kiuj koro kaj korpo konsistas.

“Kaŝejo” signifas ses organizaĵojn de homaj sensoj. “ses malbonuloj” signifas ses objektojn de la ses organizaĵoj. Tiamaniere, sciante, ke ĉiu senso estas danĝera, li ree forkuris. “Rapida fluo kun ondego” signifas furiozan vivon kun vulgaraj pasioj.

Sur la rivero de vulgaraj pasioj, kiu havas nemezureblan profundecon, li transiris per la floso de Budha-instruo kaj fine atingis alian sendanĝeran bordon.

3. En la mondo estas tri okazoj, kiam patrino ne povas helpi siajn gefilojn kaj ili ne povas helpi sian patrinon: — la okazoj estas brulego, inundo, kaj grandskala rabado.

Tamen eĉ en tiuj ĉi tri okazoj kelkfoje patrino kaj gefiloj povas helpi unu la aliajn.

Sed jen estas tiaj tri okazoj, ke ili absolute ne povas helpi reciproke. Tiaj tri estas; tempo de maljuneco, periodo de malsaniĝo kaj momento de morto.

Kiel la filo povas anstataŭi sian patrinon, kiu iom post iom kadukiĝas? Eĉ se la patrinon ploras pro sia kompatinda malsana filo, kiel ŝi povas anstataŭi lin? Eĉ se

ili estus tre intimaj, ili neniel povas anstataŭi unu la alian, kiam ilia morto proksimiĝas. Kia ajn intimaj iliaj amoj estas, tiam ili neniam povas reciproke helpi.

4. Jamao, reĝo de infero, demandis krimulon, kiu faris malbonon antaŭ sia morto kaj falis en la inferon, “Ĉu vi vidis tri anĝelojn dum via vivado?” “Ne! Mia Reĝo! Mi ne vidis ilin.” “Nu, do, ĉu vi ne vidis kadukulon, kiu havas kurbajn lumbojn kaj sin apogas sur bastono?” “

“Ho! Mia Reĝo! Mi vidis tiajn multajn oldulojn.” “Kvankam vi renkontiĝis kun anĝeloj, vi ne povis kompreni tion, ke vi baldaŭ kadukiĝos kaj devas rapide fari bonon. Tial vi ricevas nuntempan rekompencan.” La Reĝo demandis lin: “Ĉu vi ne vidis malsanulon, kiu kadukiĝas kaj ne kapablas movi sole?” “Ho! Granda Reĝo! mi vidis multajn tiajn malsanulojn.” “Eĉ kiam vi vidis malsanulon, en kiun anĝelo aliformiĝis, vi ne pensis tion, ke vi baldaŭ fariĝos malsanulo. Pro via troa indiferenteco vi devis fali en tiun ĉi inferon.”

“Ĉu vi ne vidis mortinton ĉirkaŭ vi?” “Mi vidis multe da mortintoj, mia Reĝo.” “Kiam vi vidis la anĝelon, kiu avertis vin pri morto, vi ne pensis tion kaj neglektis fari bonon. Tial vi devas havi tiun ĉi punon pro via propra konduto.”

5. Foje estis juna virino nomata Kisagotamio, edzino de riĉulo. Ŝi fariĝis fenezulino pro la morto de sia eta filo, kaj iris al strato de urbo kun lia malvarma kadavro. Ŝi

petis ĉiujn preterpasantojn, kiel ŝi povas revivigi sian fileton.

Neniu povis helpi la kompatindan frenezulinon. Urbanoj nur restis kiel rigardantoj kun kompto. Budhaj disĉiploj ne povis resti indiferenta kaj konsilis ŝin viziti la Budhon en Ĵetavano. Do, ŝi tuj vizitis la Budhon kun la kadavro de la infano.

Budho diris al ŝi kun kompto, “Ho! Kompatinda virino! Vi devas prepari papavan semon por revivigi vian infanon. Iru al strato kaj petu kvar aŭ kvin grajnojn da papava semo. Sed vi ricevu la semon el hejmo, en kiu neni mortis.”

La freneza patrino iris al urbo kaj petis papavan semon. Facile ŝi povis ricevi semon, sed ŝi ne povis serĉi hejmon, en kiu eĉ unufoje neni mortis. Fine ŝi revenis al la Budho ne havante semon. Vidante la trankvilan vizaĝon de la Budho ŝi por la unua fojo komprenis la signifon de la vortoj, kiujn la Budho komence diris. Vekiĝinte el sonĝo ŝi enterigis la kadavron en tombejo, reveninte al la Budho kaj fariĝis unu el Liaj disĉiploj.

IV FIGURO DE ILUZIO

1. Popolo en la mondo inklinas al egoista kaj mal-simpatia. Ili ne scias ami kaj respekti unu alian, diskutas pri sensencaj aferoj, kaj apenaŭ vivadas en furioza malbono kaj sufero laborante ĉiutage.

Ĉiuj suferas pro mono. Havanto suferas pro siaj havaĵoj kaj nehavanto suferas pro sia nehavo. Ili ĉiam uzas sian koron por avideco kaj ne estas trankvila eĉ unu momenton.

Riĉulo estas maltrankvila pro siaj rizejo kaj domego, kiujn li posedas, alteniĝas al sia havaĵo kaj ĉiam pli malĝojas. Kiam akcidento okazas, aŭ havaĵo estas rabita de rabisto, la riĉulo suferas kaj ĉagreniĝas kaj fine mortiĝas.

Malriĉulo ĉiam suferas pro manko, kaj volas havi sian propran domon kaj rizejon. Tia senfina deziro ekflamas pli kaj pli kaj lacigas lian koron kaj korpon. Tiel kelkfoje li mortas meze de la vivo.

Li pensas, ke la tuta mondo rigardas lin kiel malamiko. Li devas iri sola al malproksima loko, kiam li mortas.

2. Nu, en la mondo estas kvin malbonagoj. Unue, de homo al vermo ĉiuj vivaĵoj kverelas unu kun la alia. Forta

vivaĵo venkas malfortan. Malforta vivaĵo trompas la fortan. Ili reciproke vundas kaj disputas unu kun la alia.

Due, la prava ordo neniam estas inter patro kaj filo; inter pliĝa frato kaj plijuna; inter edzo kaj edzino; inter pliĝa parenco kaj plijuna; En ĉiu okazo ili ĉiuj deziras fariĝi ĉefgvidantoj kaj estas kaptitaj de vulgaraj avidoj. Ili trompas unu la alian, kaj mankas sincereco.

Trie, la pura ordo neniam estas inter viro kaj virino. Ĉiuj brulas je voluptemo. Tiel ili grupiĝas, disputas kaj ĉiam kondutas malbone unu la alian.

Kvare, ili neniam intencas fari bonan konduton, volas havi malbonon instigante aliulon, mensogas, babil-aĉas, insultas, uzas falslangon kaj vundas unu la alian. Ili ne scias estimi unu la alian kaj rigardas sin mem kiel noblan eksterordinarulon. Ili neniam havas memriproĉon kaj difektas aliulon.

Kvine, ili ĉiam kaj ĉie estas maldiligentaj kaj ne scias bonan konduton, dankemon kaj devon. Ili ĝenas aliulon kun siaj avidoj kaj fine faras gravan pekon.

3. Kvankam popolo devas estimi kaj ami reciproke, pro profito aŭ pro malprofito ill kontraŭstaras kaj malamas unu la alian. Plie ili neniam scias, ke eĉ se ili havas malgrandan intencon por konflikto, dum longa tempo ĝi fariĝos tre granda kaj intensa malamindo.

Malpaco en la mondo ne tuj kondukas ilin al pereco, sed ĝi venenas vivon per sentoj de malamo kaj kolero kaj

Vulgaraj Pasioj

kreskas indigno, poste ili reciproke vundos eĉ en ĉiu reenkorpigo.

En la mondo de ampasio popolo naskiĝas sola kaj mortas sola. Ĉiu sola devas ricevi sian rekompencan de sia konduto, ĉar neniu povas anstataŭi lin.

Bono kaj malbono kaŭzas respektive malsaman rekompencan. Bono alportas feliĉon kaj malbono malfeliĉon. Absoluta leĝo taksas bonon aŭ malbonon. Ĉiu homo havas karmon sur sia ŝultro, kaj devas iri sola al estonta mondo, kie li devas ricevi deciditan rekompencan.

4. Popolo estas ligita al ligilo de favoro kaj amo, kaj neniam povas liberigi sin el la doloriga penso dum longa tempo. Plie dronante en severa avareco ili estas kovritaj de malbonaj koroj, faras sencelajn agadojn, konflikta kun aliuloj, ne povas esti intimaj al vera vojo kaj devas mortiĝi dum la tempo, kiam ilia vivo ne finiĝas, kaj devas eterne suferi.

Tia kondutanto malobeas al natura vojo kaj kontraŭstaras kontraŭ la leĝo de ĉielo kaj tero. Tial li nepre devas havi malfeliĉon. En tiu ĉi mondo sinsekve li suferas kaj same kiel en postmorta mondo.

Estas vere, ke monda afero iradas rapide. Ni havas nenion, al kiu ni povas fidi. Nenie estas fortulo, kiu povas helpi nin. En tia mondo ni estas kaptitaj de ĉiuj plezuroj. Tio ĉi estas la plej bedaŭrindaĵo.

5. La stato de tiu ĉi mondo estas tia. Popolo naskiĝas kun sufero, kondutas nur malbone kaj neniam scias fari bonon. Estas neeviteble, ke laŭ la natura leĝo ili ricevos pluan suferon.

Popolo ricevas profiton nur al si mem, kaj neniam scias doni ĝin al aliuloj. Ili estas absorbitaj de avareco kaj kaŭzas vulgarajn pasiojn. Pro tio ili suferas kaj pro la rezulto ili suferas.

Luksa vivo neniam longe daŭras kaj pasas tre rapide. En tiu ĉi mondo nenia plezuro daŭras eterne.

6. Tial popolo devas forlasi mondecajn aferojn, serĉi veran vojon dum la tempo, kiam ili estas sana, kaj deziri eternan vivon. Kie estas la konfido kaj feliĉo escepte Iluminiĝo?

Sed tamen popolo neniam kredas, ke ili povas akiri bonan rekompencon per bona konduto, kaj povas akiri veron per morala konduto. Ili ne scias, ke ili ree naskiĝos post sia morto, kaj ke ili akiras feliĉon per donado. Ili ne kredas ĉiujn aferojn rilate al bono aŭ malbono.

Ili lamentas kaj krias pro siaj suferoj tute miskomprenante la signifon, ke iliaj agadoj estante kaŭzos sekvantan vivon kaj estantaj suferoj havas rilaton kun antaŭa vivo. Li pensas nur pri estanta deziro kaj ploras kaj malĝojas.

Ekzistas nenio, kiu ne ŝanĝiĝas eterne. Tial tuta afero ŝanĝiĝas. Sed popolo estas malsaĝa kaj egoisma, kaj

Vulgaraj Pasioj

alligiĝas al la plezuro antaŭ siaj okuloj kaj estas avara pri riĉaĵo kaj ampasio.

7. Depost pratempo nekalkuleblaj homoj vagadis tra la iluzia mondo kaj multfoje naskiĝis en la mondo de malĝojo kaj sufero. Tio ĉi estas trans esprimo. Eĉ nun ili havas senĉesajn iluziojn, sed tamen ĵus nun ili renkontiĝis kun Budha instruo, kaj povis aŭdi kaj kredi nomon de Budho. Tio ĉi vere estas laŭdinda.

Tial popolo devas pripensi profunde, teni siajn mensojn puraj kaj korpojn bonaj, eviti avarecon kaj malbonon kaj serĉi bonon.

Feliĉe, nun venis al ni la instruoj de Budho. Do, ni devas kredi ilin kaj deziri naskiĝon en la Purlando de Budho. Se ni scias la instruojn de Budho, ni neniam devas alligiĝi al pasioj aŭ kulpoj, nek akcepti la instruojn nur al ni mem. Ni devas praktiki ilin kaj instrui ilin al aliuloj.

LA SAVO DE BUDHO

I

LA VOTOJ DE BUDHO

1. La vivo de homoj, kies malpiaj pasioj estas malfacile detranĉeblaj, kiel jam klarigite, estas ŝargita per monto da kulpoj depost nememorebla tempo. Ili deflankiĝas kaj deflankiĝas iluzien. Homoj havas en si veran esencon de Budheco, tamen estas malfacile malkaŝi ĝin.

Budho, kiu travidis tiun ĉi staton de la homoj, fariĝis Bodisatvo en la pratempo por doni Kompaton al ili. Li dezirante fariĝi granda kompatanto por ĉiuj timantoj, ekhavis multe da votoj sube menciitaj; Li ĵuris, ke eĉ se Li estus en la veneno de ekstremaj suferoj, Li klopodos diligente por plenumi la votojn sube menciatajn:

a) Kvankam mi atingus Budhecon, mi neniam atingos Iluminiĝon, ĝis kiam la naskitoj en mia lando certe eniros Budhecon kaj povos akiri Iluminiĝon.

b) Kvankam mi atingus Budhecon, mi neniam atingos Iluminiĝon, se mia lumo pro sia limo ne povas atingi ĉiujn angulojn en la mondo.

c) Kvankam mi atingus Budhecon, mi neniam atingos Iluminiĝon, se mia vivdaŭro pro sia limo estos facile kalkulebla per nombrado.

d) Kvankam mi atingus Budhecon, mi neniam

atingos Iluminiĝon, se ĉiuj Budhoj en la dek direktoj kune ne laŭdos mian nomon.

e) Kvankam mi atingus Budhecon, mi neniam atingos Iluminiĝon, se ĉiuj homoj en la dek direktoj ne naskiĝos en mia lando kun sia sincera kredo por naskiĝi en mia lando kaj per dekfoja ripetado de alvokado de mia nomo.

f) Kvankam mi atingus Budhecon, mi neniam atingos Iluminiĝon, se ĉiuj homoj en dek direktoj kun pieco serĉi la veron, ekzerciĝas en multe da bonaj virtoj kaj volas naskiĝi kun sincera deziro en mia lando, tamen ne ekaperos Budho ĉirkaŭata de grandaj Bodhisatvoj, kiam ilia vivdaŭro finiĝos.

g) Kvankam mi atingus Budhecon, mi neniam atingos Iluminiĝon, se ĉiuj homoj en dek direktoj, kiu aŭdas mian nomon, pripensas mian landon kaj plantas multe da radikoj de bona virto, tamen ne povas naskiĝi laŭ sia volo en mia lando, spite de pieco por naskiĝi en mia lando.

h) Kvankam mi atingus Budhecon, mi neniam atingos Iluminiĝon, se bodisatvoj el aliaj Budhaj landoj veninte al mia lando ne atingas la rangon de budhiĝo, krom se ili intencas resti en la rango de bodisatvo pro sia voto, ke ili sin oferu al estaĵoj; nome en la okazo ili sin kovras en la kiraso de firmaj votoj por la bono de estaĵoj strebi por profito kaj paco de la mondo, konduki sennombrajn estaĵojn al Iluminiĝo, kaj kultivi meritojn de granda kompatato.

i) Kvankam mi atingus Budhecon, mi neniam atingos Iluminiĝon, se ĉiuj homoj en dek direktoj, kiuj tuŝante mian lumon volas mildigi sian korpon kaj animon kaj fariĝi pli superaj estaĵoj ol ĉiuj en tiu ĉi mondo, ne povas efektiviĝi la dezirojn.

j) Kvankam mi atingus Budhecon, mi neniam atingos Iluminiĝon, se ĉiuj homoj en la dek direktoj ne povas havigi al si la profundan kredon liberan de “naskiĝo kaj morto” nek la kompletan saĝon, neniel baritan.

“Mi nun ĵuras tiel; se mi ne povas plenumi la ĵurdeziron, mi nepre atingos neniun spiritan Iluminiĝon. Mi estu la fonto de nelimigita Lumo, lumigu ĉiujn landojn por savi suferantojn en la mondo, malfermu la tenejon de instruo kaj disdonu la trezorojn de bonaj virtoj.”

2. Kun tiaj votoj mi akumulis virtajn agojn dum nekalkuleble longa tempo kaj fondis puran landon. Mi jam fariĝis Budho en la malproksima pasinteco. Mi predikas la instruon efektive en la trankvila mondo.

Tiu ĉi lando estas pura kaj senĝena, for de suferoj, plenplena de ĝojo de Iluminiĝo. Vestoj, manĝaĵoj kaj belaĵoj ĉiuj aperas laŭvole ĉe la homoj de tiu lando. Agrabla vento ekblovas kviete, kaj trablovas inter la arboj de trezoro. Kaj la voĉo de instruo penetras ĉiujn flankojn, kaj purigas la animojn de ĉiuj, kiuj aŭdas ĝin.

Kaj en tiu lando plenfloras kaj bonodoras diverskoloraj lotusfloroj; ĉiuj floroj kun nekalkuleblaj pedaloj;

ĉiuj pedaloj brilantaj en la sama koloro kun la floroj; la lumoj predikas la instruon de la saĝo de Budho kaj serenigas la aŭdantojn en la vojo de Budho.

3. Nun ĉiuj Budhoj en la dek direktoj laŭdas la superan virton de Budho.

Ĉia ajn homo, kiu ekaŭdas la nomon de Budho, povas naskiĝi en la lando de Budho, kun tutkora fervoro de kredo kaj ĝojo.

Tiuj, kiuj atingas la landon de Budho, ĝuas senliman vivdaŭron kaj enhavas deziron savi volonte aliajn homojn. Ili eklaboras diligente laŭ tiu deziro.

Kun tiu deziro ili povas forlasi alligitecon kaj konvinkiĝi pri la malkonstanteco. Li praktikas la agojn, kiuj protektas ne nur sin mem, sed ankaŭ aliajn homojn. Li vivas en kompatato kune kun ĉiuj homoj kaj liberiĝas de la katenoj kaj alligiteco de la vulgara vivo.

Ili scias pri la suferoj de tiu ĉi mondo, samtempe ankaŭ pri la senlima povo de Budha kompatato. Ĉe ilia animo estas neniu alligiteco, neniu distingo inter si kaj aliaj, neniu kroĉiĝo ĉe iro kaj reiro, ĉe antaŭeniĝo kaj halto. Sed ili preferas resti kun tiuj homoj, al kiuj Budho donas favoron de kompatato.

Do, se iu homo ekaŭdas nomon de Budho, li ĝojegas kaj vokas la nomon de Budho eĉ unu fojon, tiam li akiros la grandan profiton. Eĉ trairante tra la flamo plenplena en la mondo homo devas aŭdi tiun ĉi instruon, kredi, ĝojegi

kaj praktiki laŭ la instruo.

Se homoj sincere volas atingi Iluminiĝon, ili devas fidi al tiu povo de Budho. Sen fido al tiu povo de Budho, neniu povas atingi ĝin.

4. Nun, la Budho ne estas en tre malproksima loko de ĉi tie. Kvankam la lando de Budho troviĝas tro malproksime de ĉi tie, tamen ĝi estas ankaŭ en la animo de tiuj, kiuj kredas kaj alvokas Budhon.

Kiam homo prezentas al si la figuron de Budho, ĝi brilas en dekmilionoj da orkoloroj kaj havas 84,000 da figuroj kaj karakterizoj. Ĉiu figuro kaj karakterizo havas respektive 84,000 da radioj. Ĉiu radio fikse rigardas ĉiun homon adorigardantan la veran figuron de Budho, kaj lin entenas en si.

Tiu, kiu adorigardas tiun Budhon, adorigardas ankaŭ la animon de Budho. La animo de Budho estas granda kompatato mem. Li savas ne nur tiujn, kiuj tenas en si kredon, sed ankaŭ tiujn, kiuj ne konas kompaton de Budho aŭ forgesas ĝin.

Al tiu, kiu tenas kredon en si, Budho donas ŝancon unuigi en si lin kaj sin. Se li adorigardas Budhon, Li eniras en la animon de ĉiu homo, ĉar Budho havas tian korpon, ke ĉiu loko estas plenplena de ĝi.

Tial, kiam homo pensas pri Budho en sia koro, lia animo estas jam Budho kun perfekta figuro kaj karaktero. Lia animo jam estas Budho mem. Ĝi estas Budho per si

mem.

Tiu, kiu tenas puran kaj ĝustan kredon en sia koro, devas prezenti al si, ke lia animo estas la animo de Budho mem.

5. Budho havas diversajn figurojn, kiuj aperigas sin laŭ la kapabloj de homoj. Tiu ĉi mondo estas plena de ili, kaj tute ne eble al la homa animo percepti tiajn Budhajn figurojn. Oni povas suprenrigardi ilin en la respektivaj figuroj de la universo, la naturo kaj la homoj.

Sed tiuj, kiuj faras preĝon al Budho, povas certe adorigardi la figurojn de Budho. Tiu ĉi Budho, ĉiam akompanata de du Bodisatvoj, renkonti la preĝantojn venas.

Kvankam la tuta mondo estas plenplena de la figuroj de Budheco, nur tiuj, kiuj tenas kredon, povas vidi ilin.

Eĉ tiuj, kiuj pripensas la provizoran figuron de Budho, povas havigi al si senliman feliĉon, do, tiuj, kiuj povas adorigardi la veran figuron de Budho, havigas al si nemezureblan grandan virton.

6. La animo de Budho savas ĉiujn homojn, ĉar ĝi estas granda kompatato kaj saĝo mem.

Tiuj, kiuj faras teruran krimon pro malsaĝeco, avidas, indignas kaj ekhavas malsaĝan ideon en la koro, mensogas, babilaĉas, insultas kaj diras per mensogema lango, faras mortigon, rabon kaj agas volupteme, tiajn dek

malbonojn, tiuj suferas por ĉiam de estontaj doloroj pro tiuj malbonaj agoj.

Kiam tiaj homoj finas sian vivon, bona amiko venas kaj sincere instruas ilin, “Nun la doloro minacas vin kaj vi ne havas eĉ momenton pripensi Budhon. Estas sufiĉe, ke vi nur adorvoku la nomon de Budho.”

Se tiuj homoj tutkore adorvokas la nomon de Budho, unu alvoko post la alia, ĉiuj pekoj, kiuj kondukis ilin en la mondon de nemezurebla iluzio, estos nuligitaj.

Se homo adorvokas la nomon de Budho, la alvoko eĉ forigas la pekojn, kiuj kondukas lin en la mondon de iluzio neniel finiĝonta por ĉiam. Se li preĝus per tutkora alvokado, estas des pli bone.

Tiuj, kiuj sincere adorpregas, estas mirindaj homoj kiel Blanka Lotusfloro. Du Bodisatvoj de kompato kaj saĝo, fariĝas iliaj amikoj kaj estas ĉiam apud ili sur la sama vojo. Ili povos naskiĝi en la Purlando de Budho.

Do, ĉiuj homoj devas teni tiujn ĉi vortojn ĉe si. Teni tiujn ĉi vortojn ĉe si signifas teni la nomon de Budho ĉe si.

II PURA LANDO

1. La Budho de senlima Lumo kaj senfina Vivo estas ĉiam vivanta kaj ĉiam disdonanta Sian Veron. En la Purlando troviĝas nenia sufero kaj nenia mallumo kaj ĉiu horo pasas en plena ĝojo; do oni nomas la landon “Lando de Feliĉego”.

En la mezo de tiu lando troviĝas la lageto plena de pura akvo freŝa kaj brilanta, kies ondoj plaŭdas milde sur bordoj de oraj sabloj. Tie floras tiaj grandaj lotusfloroj, kiaj estas radoj de veturiloj; bluaj lotusfloroj havas bluan lumon, flavaj floroj flavan lumon, ruĝaj floroj ruĝan lumon kaj blankaj floroj blankan lumon. Kaj la aero estas plena de ties parfumo.

Tie kaj ĉi tie ĉirkaŭ la lageto staras palacoj dekoracitaj per kvar trezoroj: oro, arĝento, safiro kaj kristalo, kun ŝtuparo farita el marmoro. Aliloke troviĝas balustradoj elstarantaj super la lageto, ĉirkaŭitaj de kurtenoj ornamitaj per juveloj, inter kiuj staras bonodoraj arboj kaj densaĵoj plenaj de floroj.

En la aero sonas solena muziko. Sur la tero brilas oraj koloroj. Ses fojojn tage kaj nokte falas floroj de ĉielo, kiujn la landanoj kolektas en la florpladon kaj portas al aliaj Budhaj landoj, por oferi ilin al miliardo da Budhoj.

2. En tiu mirinda lando vivas cignoj, pavoj, papagoj, lanioj, kalavinkoj kaj aliaj multaj birdoj, kiuj ĉiam bele kantas, laŭdas ĉiujn virtojn kaj bonojn kaj proklamas la instruon.

Kiu ajn aŭdas kaj aŭskultas voĉojn, ĉiuj preĝas al Budho, pripensas la instruon kaj deziras la konkordon de la homoj. Kiu ajn aŭskultas la muzikon de tiuj voĉoj, ĉiuj sentas sin kiel se ili aŭskultas la voĉon de Budho; ili renovigas sian kredon al Budho, sian ĝojon en frateco inter si kaj disĉiploj kune aŭskulti Budhan instruon.

Kiam brizoj ekblovetas, trapasas arbojn de trezoroj kaj tuŝas la reton kun brilantaj sonoriloj, oni ekaŭdas delikatan sonon. Kaj tiumomente centoj kaj miloj da muziko estas aŭdeblaj.

Tiuj, kiuj aŭdas tiun sonon, emas preĝi al Budho, pripensas la instruon kaj deziras la konkordon inter la homoj. La Lando de Budho estas provizita per tiuj virtoj kaj belaj ornamoj.

3. Kial la Budho en tiu ĉi lando estas nomita Budho de Senlima Lumo aŭ Budho de Senlima Vivo? La lumo de la Budho estas nemezurebla, kaj la vivdaŭro de la Budho senlima, tial Li estis tiel nomata.

Same tiel, ke la nombro de tiuj, kiuj vekiĝas je la nova vivo kun la helpo de la Lumo de tiu Budho, estas nekalkulebla. Se tiuj homoj tenas la nomon de tiu Budho, en sia koro per tuta koro kaj ne ŝanceliĝas unu tagon aŭ sep tagojn, la Budho aperigos sin antaŭ ili kun multaj

La Savo de Budho

sanktuloj akompanantaj, kiam ili venas al la fino de la vivo. Ili kun kvietigita animo povas tuj naskiĝi en tiu Budha lando.

Se homoj aŭdas la nomon de tiu Budho kaj vekigatas en Lia instruo, ili povas esti gardataj de tiuj Budhoj, kaj atingi la plej superan ĝustan Iluminiĝon.